

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoP/1/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3121202401
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denis Vékony
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3121202401.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Denisa Vékonyho a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Márie Vrtochovej v právnej veci navrhovateľky J. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom E., M. E. XXXX/XX, proti odporcovi P. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom E., M. E. XXXX/XX, o určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 17Pc/4/2021-30 zo dňa 12. augusta 2021, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II. až V. m e n í takto:

Odporca je p o v i n n ý prispievať navrhovateľke na jej primeranú výživu sumou 90 eur mesačne, a to v období od 15.04.2021, najdlhšie do 08.04.2026, a to vždy do 10. dňa príslušného kalendárneho mesiaca.

Zameškané výživné za obdobie od 15.04.2021 do 30.09.2021 v sume 495 eur súd p o v o ľ u j e odporcovi splácať v pravidelných 12-tich mesačných splátkach vo výške 55 eur popri bežnom výživnom, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že v prípade omeškania so zaplatením jednej splátky riadne a včas, sa stáva splatným celý dlh.

Návrh navrhovateľky sa vo zvyšnej časti z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom konanie v časti o platenie príspevku na výživu rozvedenej manželky nad sumu 200 eur mesačne zastavil (výrok I.), odporcovi uložil povinnosť prispievať navrhovateľke na jej primeranú výživu sumou 120 eur mesačne, a to v období od 15.04.2021, najdlhšie do 08.04.2026, a to vždy do 10. dňa príslušného kalendárneho mesiaca (výrok II.), zameškané výživné za obdobie od 15.04.2021 do 30.09.2021 v sume 660 eur povolil odporcovi splácať v pravidelných 12-tich mesačných splátkach vo výške 55 eur popri bežnom výživnom, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že v prípade omeškania so zaplatením jednej splátky riadne a včas, sa stáva splatným celý dlh (výrok III.), návrh vo zvyšnej časti zamietol (výrok IV.) a ustálil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (výrok V.).

2. Na odôvodnenie tohto rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že návrhom doručeným súdu sa navrhovateľka domáhala určenia povinnosti manželovi prispievať navrhovateľke na jej výživu sumou 400 eur mesačne od 01.04.2021. Návrh odôvodnila tým, že manželstvo účastníkov bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 22.03.2021 a maloletý syn Q., XX.XX.XXXX, bol zverený do starostlivosti matky a odporca bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 170 eur mesačne. Od júla 2019 je navrhovateľka na materskej dovolenke, od marca 2020 poberá rodičovský príspevok v sume

378,10 eur mesačne, čo jej nestačí na pokrytie nákladov na jej primeranú výživu. Odporca pracuje ako mestský policajt pre mesto Trenčín, s priemerným mesačným príjmom vo výške 1.000 eur. Vyživovacia povinnosť má iba voči maloletému synovi Q.. Odporca jej oznámil, že po rozvode manželstva nie je ochotný ničím prispievať na jej výživu. Keďže je navrhovateľka na rodičovskej dovolenke s maloletým Q. do septembra 2022, nie je schopná zabezpečiť si prostriedky na svoju primeranú výživu. U. nereagoval na doručený návrh a zúčastnil sa až nariadeného pojednávania. Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania zistil, že účastníci konania boli manželia v období od 27.07.2019 do 08.04.2021 a počas manželstva sa im narodil dňa 01.09.2019 syn Q., ktorý bol po rozvode zverený do osobnej starostlivosti matky a odporca má súdom určené výživné na maloletého vo výške 170 eur mesačne. Návrh na rozvod manželstva podal odporca, ktorý opustil spoločnú domácnosť s navrhovateľkou. Pred opustením spoločnej domácnosti bol ich vzťah dlhodobo zlý a novú priateľku si našiel dva mesiace po opustení spoločnej domácnosti. V súčasnosti má s touto priateľkou maloletú dcéru J., ktorá sa narodila dňa XX.XX.XXXX. Odporca žije v prenajatom jednoizbovom byte s partnerkou, ktorá je v súčasnosti na materskej dovolenke s ich spoločnou maloletou dcérou. Jeho príjmy zo zamestnania sú za posledných 12 mesiacov vo výške 1.476,50 eur mesačne v hrubom, čo predstavuje približnú čistú mesačnú mzdu vo výške 1.000 eur. Mesačné výdavky má na nájom vo výške 165 eur, výživné na maloletého Q. vo výške 170 eur, polovicu splátky hypotéky vo výške 60,25 eur, splátku pôžičky vo výške 70 eur, ktorú čerpal pred 3 mesiacmi v sume 4.000 eur na pokrytie výdavkov (opravy auta a výdavkov súvisiacich s narodením dcéry), ďalej na mobil vo výške 40 eur, parkovné na 3 mesiace vo výške 50 eur, potraviny vo výške 150 eur, TV a internet vo výške 23,14 eur, na maloletú J. vo výške 150 eur, oblečenie vo výške 30 eur, doplnkové dôchodkové poistenie vo výške 20 eur, PZP na auto vo výške 8 eur, pohonné hmoty vo výške 100 eur, potraviny, plienky, oblečenie pre maloletého Q. vo výške 102 eur, keď ho má u seba. Vlastní motorové vozidlo zn. Volkswagen Golf z roku 2003, nemá žiadne úspory, vlastní predmetný byt, ktorý má v BSM s navrhovateľkou. Navrhovateľka býva s maloletým Q. (ktorý má dva roky) v trojizbovom byte, ktorý je súčasťou doposiaľ nevyporiadaného BSM a zaťažný záložným právom v prospech banky. Navrhovateľka poberá rodičovský príspevok vo výške 403,60 eur mesačne a odporca jej platí výživné na maloletého vo výške 170 eur mesačne, spolu má príjem vo výške 573,60 eur. S odporcom má spoločný peňažný záväzok z hypotekárneho úveru, ktorý splácajú obidvaja každý po 60,25 eur mesačne. Ďalšie mesačné výdavky sú na byt vo výške 155 eur, elektrinu vo výške 20 eur, plyn vo výške 5 eur, internet a TV vo výške celkovo vo výške 22 eur, mobil vo výške 21 eur, potraviny vo výške 150 eur, hygienu a drogériu vo výške 80 eur, sporenie v rámci podmienok úveru vo výške 50 eur, benzín vo výške 30 eur, poisťku na byt vo výške 3 eur, komunálny odpad vo výške 5,50 eur, PZP na auto vo výške 8 eur. Navrhovateľka financuje svoje potreby aj s pomocou jej rodičov a kamarátky.

3. Uvedené skutočnosti súd posúdil podľa § 72 ods. 1 až 3, § 75 ods. 1 Zákona o rodine, § 29 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok /ďalej len CMP/. Vzhľadom na čiastočné späťvzatie návrhu zo strany navrhovateľky na vykonanom pojednávaní, súd konanie v časti o platenie príspevku na výživu rozvedenej manželky nad sumu 200 eur mesačne zastavil. Následne rozhodoval o tom, či uplatnená výška primeraného príspevku na výživu navrhovateľky vo výške 200 eur mesačne je dôvodná, pričom návrhu vyhovel čiastočne. Odporca tvrdil, že nie je schopný platiť navrhovateľke príspevok na výživu v požadovanej sume, ale dobrovoľne by súhlasil s výškou príspevku 50 eur mesačne. Navrhovateľka je na rodičovskej dovolenke s ich dvojročným synom, v dôsledku čoho nie je schopná sa živiť prácou a dosahovať riadny príjem, keď jej príjem pozostáva iba z dávok sociálneho zabezpečenia od štátu. Výživné na maloletého syna platené odporcom, nie je možné chápať ako príjem navrhovateľky, nakoľko tieto peniaze slúžia na zabezpečenie potrieb maloletého. Schopnosť navrhovateľky samostatne sa živiť z vyššie uvedených dôvodov neexistuje. Svoje výdavky pokrýva s pomocou iných osôb. Rozdiel medzi situáciou navrhovateľky a situáciou odporcu spočíva v tom, že sa momentálne stará o maloletého Q., ktorý jej bol zverený do osobnej starostlivosti a objektívne nemá možnosť dosahovať príjem z pracovnej činnosti ako odporca. Pred odchodom na materskú dovolenku dosahovala mesačný čistý príjem vo výške 700 eur. Samotný základ nároku je daný. Súd posudzoval, aká je spravodlivá výška príspevku na primeranú výživu, a to podľa schopností, možností a majetkových pomerov odporcu a zároveň prihliadol aj na príčiny, ktoré viedli k rozvratu vzťahov medzi účastníkmi konania a na oprávnené potreby navrhovateľky. Príčinou rozvratu manželstva účastníkov konania bola zmena citového vzťahu odporcu k navrhovateľke, opustenie spoločnej domácnosti a následné nadviazanie partnerského vzťahu s inou ženou, s ktorou má odporca už dieťa. Navrhovateľ sám podal návrh na rozvod manželstva a je možné uzavrieť, že odporca zapríčinil rozvod manželstva, a teda svojim konaním zadal aj právny a skutkový základ pre tento návrh navrhovateľky. Pri určovaní výšky príspevku súd prihliadol na čistý príjem odporcu vo výške 1.000 eur mesačne, na jeho pravidelné mesačné výdavky, ktoré sú v zásade bežné a plnenie vyživovacej povinnosti voči dvom maloletým deťom (Q. a J.) a

prihliadol aj na jeho majetkové pomery, keď vlastní iba staršie motorové vozidlo a byt v BSM spolu s navrhovateľkou. Po zvážení týchto okolností a prihliadnutí aj na odôvodnené potreby navrhovateľky súd určil výšku príspevku 120 eur mesačne, ktorá je pre navrhovateľku primeraná, zároveň príjmové a výdavkové pomery na strane odporcu mu umožňujú platiť takýto príspevok svojej bývalej manželke. Je potrebné prihliadnuť na skutočnosť, že navrhovateľka si zakladala rodinu v manželstve s odporcom, ktorý podal relatívne krátko po narodení ich syna návrh na rozvod. Ostala tak na financovanie svojich potrieb a potrieb maloletého sama, pričom odporca odišiel zo spoločnej domácnosti, ďalej pracuje, žije v novej spoločnej domácnosti s inou ženou a má s ňou už dieťa. Objektívne je navrhovateľka v ťažšej životnej situácii a to aj v porovnaní s odporcom. So súdom určeným príspevkom na výživu vo výške 120 eur mesačne bude mať navrhovateľka celkový mesačný príjem v sume 523,60 eur, čo by malo postačovať na jej primeranú výživu, resp. pokrytie reálnych a nevyhnutných výdavkov. Odporcovi po zaplatení tohto príspevku a výživného na maloletého Q. ostane z jeho čistého príjmu suma približne 710 eur, čo je dostatočná suma na pokrytie nevyhnutných výdavkov. Nárok na príspevok vznikol navrhovateľke odo dňa podania návrhu na súd, teda dňa 15.04.2021 a najdlhšie do 08.04.2026, teda do piatich rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva. Ak nastane skutočnosť, že navrhovateľka nadobudne schopnosť sama sa živiť, vyživovacia povinnosť odporcu k nej zanikne aj skôr. Vzhľadom k určenie výživného počnúc dňom 15.04.2021, vznikol odporcovi za obdobie do 30.09.2021 nedoplatok na výživnom vo výške 660 eur. V mesiaci apríl 2021 mal odporca zaplatiť navrhovateľke alikvotnú časť mesačného výživného v sume 60 eur, a to za 15 dní (pol mesiaca). Za mesiace máj 2021 až september 2021 vznikol odporcovi nedoplatok vo výške 600 eur (5 x 120 eur). V čase rozhodnutia súdu dňa 12.08.2020 už bolo zročné výživné za nasledujúci mesiac, teda za september 2021. Súd povolil odporcovi zaplatiť nedoplatok na výživnom v 12 mesačných splátkach vo výške 55 eur. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

4. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie odporca a namietal, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. Súd nesprávne vyhodnotil skutkový stav veci týkajúcej sa zapríčinenia rozvodu. Je nesporné, že odporca inicioval konanie o rozvod podaním návrhu, pričom dôvodom bolo vzájomné citové ochladnutie, pravidelné hádky s navrhovateľkou a najmä nechcel dopustiť, aby maloletý vyrastal v zlom prostredí. S určitosťou sa dá povedať, že pokiaľ by odporca nepodal návrh na rozvod, podala by ho navrhovateľka. Z rozhodovacej praxe súdov vyplýva, že príspevok na primeranú výživu rozvedeného manžela nemá mať charakter sankčného výživného, preto je irelevantné, z akých dôvodov došlo k rozvratu manželstva (rozsudok Okresného súdu Komárno 12P/283/2012). Súd pri určení výživného dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnemu skutkovému záveru. Príspevok na výživu rozvedeného manžela na jednej strane má predstavovať prejav solidarity medzi bývalými manželmi a na druhej strane má ísť len o zabezpečenie primeranej výživy pre toho z manželov, ktorý nie je schopný sám sa živiť a nie o zabezpečenie rovnakej životnej úrovne rozvedených manželov tak, ako to bolo počas trvania manželstva. Primeranosť, ktorá obmedzuje výšku príspevku musí byť daná účelom, ktorému má byť príspevok na rozvedeného manžela slúžiť, resp. na pokrytie časti niektorých opodstatnených výdavkov rozvedeného manžela a jeho domácnosti. Predmetný príspevok nemá slúžiť na udržanie rovnakej životnej úrovne. Rozhodnutie súdu prvej inštancie nereflektuje požiadavku primeranosti výživného a z odôvodnenia nie je zjavné, na ktorých nevyhnutných výdavkoch navrhovateľky sa má odporca čiastočne podieľať súdom určeným výživným. Navrhovateľka deklarovala svoje mesačné výdavky celkovo vo výške 600 eur, príjmy deklarovala vo výške 573,30 eur. Mesačné výdavky odporcu sú približne na úrovni jeho príjmu. Odporca deklaroval, že je ochotný podieľať sa na výživnom pre navrhovateľku vo výške 50 eur, nakoľko vyššie stanovená suma by mohla mať pre rodinu odporcu likvidačné následky, a to aj z dôvodu zvýšených výdavkov na maloletú dcéru J.. Odporca prenechal navrhovateľke a maloletému spoločne nadobudnutý trojizbový byt, kde sa podieľa na hradení hypotekárneho úveru v polovičnej splátke a odporca býva s partnerkou a ich maloletou dcérou v prenajatom jednoizbovom byte. Na základe vyššie uvedeného odporca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu odporcu namietala, že v priebehu konania pred súdom prvej inštancie uviedla svoje príjmy, náklady na bývanie, stravu a drogériu a náklady spojené celkovo s domácnosťou, pričom boli uvedené aj príjmy a výdavky odporcu, ktoré nenaznačovali, že by mu mali vzniknúť likvidačné následky. V tom čase odporca neuviedol výšku materskej partnerky, keď výdavky na spoločnú domácnosť neznáša v plnej výške len odporca. Návrh o určenie výživného na navrhovateľku ako rozvedenú manželku má svoje opodstatnenie, maloletý Q. dovŕši 3 roky v septembri 2022 a dovtedy je navrhovateľka na rodičovskej dovolenke bez možnosti vlastného príjmu. Navrhovateľka sa

ocitla v ťažkej situácii ako rozvedená s maloletým synom, nemá finančné prostriedky na základné potreby. Suma, ktorá bola vypočítaná ako výživné nezabezpečuje podobnú životnú úroveň rozvedených manželov. O podobnú úroveň navrhovateľke ani nešlo, zámerom bolo mať zabezpečené výdavky na bývanie, stravu, drogériu a ošatenie. Ak má odporca obavu, že z jeho mesačného príjmu vo výške 1.000 eur a materskej jeho partnerky ich čakajú likvidačné následky, v prípade, že by mal odporca prispievať navrhovateľke sumou 120 eur mesačne a splácať 55 eur mesačne úver, potom navrhovateľka nevie, aká bude situácia, keď má mesačne 403,60 eur. Životnou úrovňou navrhovateľka ovplyvňuje kvalitu života maloletého, čo odporca ignoruje a do dnešného dňa navrhovateľke nevyplatil súdom určenú splátku vo výške 55 eur mesačne a od septembra platí len 120 eur mesačne. Odporca opakovane slovne osočuje navrhovateľku a núti ju, aby maloletého prihlásila do jaslí a išla pracovať. Pokiaľ odporca pri dôvode rozvodu uviedol, že mu ide o dobro maloletého a ak mu na maloletom tak záleží, ako sa odporca vysporiada s tým, že maloletý nemá kvôli nemu dostatočné finančné zabezpečenie. Zo strany navrhovateľky bola snaha o záchranu manželstva a rodiny, pričom krátko po tom, ako účastníci žili oddelene, odporca začal nový vzťah s terajšou partnerkou. Z pohľadu navrhovateľky nešlo o dlhodobé a vážne rozpory medzi manželmi, ale o zmenu v správaní u odporcu po narodení maloletého. Od známych a kolegov odporcu mala informácie, že dôvodom rozvodu bol pomer odporcu, ktorý sa začal skôr ako oficiálne tvrdil. V aktuálnej situácii cieľom navrhovateľky je zabezpečiť základné potreby pre seba a maloletého. Pokiaľ odporca tvrdil, že manželke prenechal byt, tak všetky platby za byt, okrem polovičnej splátky úveru, platí navrhovateľka z rodičovského príspevku, ktorá nemá možnosť iného bývania. Navrhovateľka žiadala napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť.

6. Odporca vo vyjadrení tvrdil, že na pojednávaní dňa 12.08.2021 neboli povedané tie skutočnosti, že jeho manželka V. V. bude od januára 2022 poberať rodičovský príspevok a rodinné prídavky na maloletú J. V., pričom je irelevantné pri rozhodovaní o výške príspevku na rozvedeného manžela brať do úvahy príjmy manželky odporcu. Maloletá J. má 4 mesiace, na jej starostlivosť je nutné kupovať veľké množstvo drogérie a hygienických pomôcok, ktoré sú finančne náročné a vzhľadom na vek maloletej, ktorá je plne plienkovaná a kŕmená výlučne umelou mliečnou výživou, ktorá je tiež finančne náročná. Maloletá J. má diagnostikovaný hemangiom kože a podkožia, ktorý má aj na pečeni, v zmysle čoho je potrebné navštevovať každé 3 mesiace odborné ambulancie, jedna z nich je v Považskej Bystrici. Navrhovateľka nemá mesačne príjem iba v podobe rodičovského príspevku a rodinných prídavkov spolu vo výške 403,60 eur, ale odporca prispieva výživným na maloletého Q. vo výške 170 eur mesačne, pričom zabezpečenie potrieb maloletého v čase, keď sa maloletý Q. nachádza v domácnosti odporcu, zabezpečuje v plnej miere odporca, preto odmietal tvrdenia navrhovateľky, že odporca obchádza a ignoruje náklady na maloletého Q.. Odporca tiež prispieva sumou 60,25 eur mesačne na splátku hypotekárneho úveru na spoločný byt, v ktorom býva navrhovateľka s maloletým Q.. Po odchode zo spoločnej domácnosti odporca nechal navrhovateľke naštrené peniaze na spoločnom účte vo výške 6.000 eur. Odporca je ochotný pristúpiť na predaj predmetnej spoločnej nehnuteľnosti a pre navrhovateľku existuje možnosť zmeny bývania v podobe menšieho bytu s menšími nákladmi. Odporca býva s rodinou v jednoizbovom prenajatom byte, ktorý je nedostačujúci a svojou veľkosťou nie je prispôsobený pre 4 ľudí, keď aj maloletý Q. trávi čas v domácnosti odporcu. Vzhľadom na náklady na navrhovateľku spolu s nákladmi na hypotekárny úver, odporca nemá možnosť kúpy alebo nájmu väčšieho bytu. Všetky skutočnosti a dôvody na rozchod boli uvedené v rozvodovom konaní a odporca odmieta tvrdenia, že dôvodom rozvodu bol pomer so súčasnou manželkou.

7. Navrhovateľka vo vyjadrení odmietala vyjadrenia, že materská dávka manželky odporcu je irelevantná, nakoľko s odporcom majú spoločné príjmy a výdavky. Je absurdné, aby sa odporca odvolával na to, že on sám platí účty za bývanie a len on znáša výdavky na ich maloletú dcéru J., keď si tieto výdavky rozdelia s manželkou. Žiadosť o výživné bolo podané v apríli 2021 a skutočnosť, že manželka odporcu mala začať poberať rodičovský príspevok od januára 2022 nemení nič na tom, že určité príjmy mala aj v roku 2021, pričom aj z rodičovského príspevku sa bude podieľať na spoločných výdavkoch. Navrhovateľka platí účty a prakticky prichádza o celý rodičovský príspevok, aby mala s maloletým synom kde bývať, tak aj manželka odporcu by mala prispievať z týchto peňazí na spoločné náklady a tým z časti odbremeniť odporcu od nákladov, ktoré prezentuje len ako svoje náklady. Cestovanie s maloletou dcérou J. k lekárovi raz mesačne 45 km od miesta bydliska nie je prekážka pri platení výživného na navrhovateľku. Plienky, umelé mlieko a ďalšie potreby na maloletú J. sú výdavky, na ktoré slúži aj rodičovský príspevok manželky odporcu. Odporca mal možnosť preukázať svoje výdavky dňa 12.08.2021, ktoré preukázali, že odporca má priestor na finančnú pomoc navrhovateľke. Odporca platí výživné na maloletého vo výške 170 eur mesačne, hradí polovicu splátku hypotekárneho úveru vo výške 60 eur mesačne, pričom tieto sumy nepomôžu pri financovaní účtov za bývanie, stravu a iné mesačné náklady. Ku dňu 29.02.2020 bola na sporiacom účte nasporená suma 15.421 eur a

dňa 17.04.2020 navrhovateľka spolu s odporcom splatili jeden úver v zostatkovej výške 10.893 eur a z úspor ostala suma 4.528 eur, ktorá už nie je aktuálna, nakoľko úspory boli postupne minuté na starostlivosť o maloletého, domácnosť a ďalšie bežné alebo nečakané výdavky. Pokiaľ ide o predaj bytu, navrhovateľka nemá stabilný príjem, do septembra 2022 je na rodičovskej dovolenke a predaj aktuálnej nehnuteľnosti nepokryje kúpu menšieho bytu a navrhovateľka nemá možnosť čerpať nový úver. Zároveň je nezmysel, aby týmto spôsobom klesli náklady, keď zálohové platby za bývanie sa odvíjajú od počtu osôb v nehnuteľnosti a v konečnom dôsledku sú platené reálne spotreby energií, čo menšia nehnuteľnosť neovplyvní a neznižuje. Skutočnosť, že odporca žije v jednoizbovom byte s ďalšími dvoma členmi rodiny je jeho voľnou a rozhodnutím.

8. Krajský súd ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané v lehote, má predpísané náležitosti, preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie bez toho, aby bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolaní podľa § 65 a 66 CMP prihladnuc na prípadné vady konania podľa § 67 CMP a po jeho preskúmaní bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP dospel k záveru, že toto je potrebné vo výrokoch II. až V. zmeniť podľa § 388 CSP.

9. V prvom rade je nutné konštatovať, že rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. o zastavení v časti konania o zaplatenie príspevku vo výške 200 eur mesačne, odvolaním napadnutý nebol, a preto v tejto časti je rozsudok súdu prvej inštancie právoplatný a rozhodovaním odvolacieho súdu nedotknutý.

10. Podľa § 72 ods. 1 až 3 Zákona o rodine, rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť, môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Ak sa bývalí manželia nedohodnú, určí rozsah príspevku na výživu na návrh niektorého z nich súd. Prihľadne pritom aj na príčiny, ktoré viedli k rozvratu vzťahov medzi manželmi. Príspevok na výživu rozvedeného manžela možno priznať najdlhšie na dobu piatich rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvode. Súd môže výnimočne túto dobu predĺžiť, ak rozvedený manžel, ktorému súd príspevok priznal, nie je z objektívnych dôvodov schopný sám sa živiť ani po uplynutí tejto doby, najmä ak ide o toho manžela, ktorému bolo v konaní o rozvod manželstva zverené do osobnej starostlivosti dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, alebo o manžela, ktorý má sám dlhodobou nepriaznivým zdravotným stav vyžadujúci sústavnú opateru.

11. Základnou hmotnoprávnou podmienkou vzniku a trvania nároku na príspevok na výživu rozvedeného manžela v zmysle ustanovenia § 72 Zákona o rodine je nepochybné preukázanie, že rozvedený manžel nie je schopný sám sa živiť. Neschopnosť sám sa živiť znamená, že celkové majetkové pomery vrátane dosahovaných príjmov rozvedenému manželovi z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu, nedostatku pracovných príležitostí, straty kvalifikácie, starostlivosti o dieťa do troch rokov, starostlivosti o invalidné dieťa, neschopnosti vykonávať prácu na základe lekárskeho posudku neumožňujú pokryť jeho základné životné potreby. Pri určení príspevku na výživu rozvedeného manžela však nie je právny nárok na zásade rovnakú životnú úroveň ako v prípade výživného medzi manželmi. Dôvodom pre priznanie príspevku nie je rozdiel životnej úrovne bývalých manželov po rozvode manželstva ani skutočnosť, že jednému z manželov klesla životná úroveň oproti obdobiu pred zánikom manželstva. Povinnosť prispievať na výživu rozvedeného manžela by mala byť po zániku manželstva skôr výnimkou vyžadujúcou kvalifikovanú mieru odkázanosti. Preukázanie tejto skutočnosti je podmienkou vzniku nároku na príspevok, ale nie hľadiskom určujúcim rozsah príspevku. To znamená, že nárok na príspevok na výživu rozvedeného manžela prichádza do úvahy len vtedy, ak je splnená podmienka, že rozvedený manžel nie je schopný sám sa živiť a až potom je možné určiť konkrétny rozsah výživného za predpokladu, že druhý manžel má možnosti, schopnosti a majetkové pomery, ktoré mu umožňujú prispievať na primeranú výživu bývalého manžela.

12. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Trenčín č.k. 35P/170/2020-40 zo dňa 22.03.2021 bolo manželstvo účastníkov konania rozvedené a bola schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej bol maloletý Q. zverený do osobnej starostlivosti matky a odporca (otec maloletého Q.) bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého Q. sumou vo výške 170 eur mesačne. Navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala uloženia povinnosti odporcovi platiť primeraný príspevok na výživu rozvedenej manželky vo výške 200 eur mesačne. Navrhovateľka aktuálne nie je zamestnaná, nakoľko je na rodičovskej dovolenke s maloletým Q., poberá rodičovský príspevok a prídavky na dieťa spolu vo výške 403,60 eur mesačne a výživné na maloletého od odporcu vo výške 170 eur mesačne. Býva s maloletým v trojizbovom byte vo vlastníctve navrhovateľky a odporcu (ktorý doteraz nebol vyporiadany), v spojení s ktorým platí navrhovateľka splátku hypotekárneho úveru vo výške 60,25 eur mesačne a druhú splátku vo výške 60,25 eur mesačne platí odporca. Navrhovateľka má mesačné náklady na byt vo výške 155 eur, elektrinu vo výške 20 eur, plyn vo výške 5 eur, internet a TV spolu vo výške 22 eur, mobil vo výške 21 eur, potraviny vo výške 150 eur, drogériu a hygienu vo výške 80 eur, sporenie v rámci podmienok čerpania hypotekárneho úveru vo výške 50 eur, benzín vo výške 30 eur, daň za byt vo

výške 2 eurá, poisťka na byt vo výške 3 eurá. Odporca je zamestnaný ako mestský policajt a dosahuje priemerný čistý príjem vo výške 1.000 eur mesačne. Žije v prenajatom jednoizbovom byte s aktuálnou partnerkou a ich maloletou dcérou J., voči ktorej má ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Odporca má mesačné výdavky na nájom vo výške 165 eur, výživné na maloletého Q. vo výške 170 eur mesačne, na polovičnú splátku na hypotekárny úver vo výške 60,25 eur a splátku pôžičky vo výške 70 eur, mobil vo výške 40 eur, internet a TV spolu vo výške 23,14 eur, doplnkové dôchodkové sporenie vo výške 20 eur, potraviny vo výške 150 eur a vo výške 230 eur, keď má v domácnosti maloletého, oblečenie na maloletého Q. vo výške 10 eur, ďalej výdavky na maloletú J. vo výške 150 eur, oblečenie a drogériu vo výške 30 eur, povinné zmluvné poistenie na auto vo výške 8 eur a na naftu vo výške 100 eur.

13. V konaní je nesporné, že manželstvo účastníkov konania zaniklo právoplatnosťou rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 35P/170/2020-40 zo dňa 22.03.2021. Zánikom ich manželstva zanikla aj ich vzájomná vyživovacia povinnosť medzi manželmi, ktorá má manželom zabezpečiť zásadne rovnakú životnú úroveň. Po zániku manželstva môže vzniknúť povinnosť rozvedenému manželovi prispievať na výživu bývalého manžela iba v prípade, ak bývalý manžel nie je schopný sám sa živiť, ktorá povinnosť má však menší rozsah ako vzájomná vyživovacia povinnosť medzi manželmi, keď oprávnený rozvedený manžel nemá nárok na uhradenie všetkých životných potrieb, a ani na podieľanie sa na prípadnej vyššej životnej úrovni rozvedeného manžela, ale len na dosiahnutie toho, aby príspevkom bola zabezpečená jeho primeraná výživa. To znamená, že pre vznik nároku bývalého manžela na príspevok na primeranú výživu nepostačuje len preukázanie samotnej skutočnosti, že je nezamestnaný a nemá žiaden príjem, ale musí preukázať konkrétny dôvod, pre ktorý nie je schopný sám sa primerane živiť. Súd prvej inštancie správne ustálil, že navrhovateľka v konaní preukázala, že nie je schopná sama sa živiť, keď je na rodičovskej dovolenke, zabezpečuje maloletému osobnú starostlivosť, pričom za daných okolností nie je v jej možnostiach a schopnostiach zamestnať sa a dosahovať pravidelný mesačný príjem. Navrhovateľka poberá rodičovský príspevok a prídavky na dieťa spolu vo výške 403,60 eur mesačne a odporca jej platí výživné na maloletého Q. vo výške 170 eur mesačne. V danom prípade je splnená základná hmotnoprávna podmienka pre vznik a trvanie nároku navrhovateľky na príspevok na výživu rozvedenej manželky proti odporcovi, nakoľko aktuálna sociálna situácia navrhovateľky nie je dôsledkom jej ľahostajného prístupu k životu, ani dôsledkom jej dobrovoľného rozhodnutia nepracovať, ale je dôsledkom objektívnej skutočnosti, ktorou je nevyhnutná potreba celodennej osobnej starostlivosti o maloletého syna, ktorú zabezpečuje osobne len navrhovateľka počas rodičovskej dovolenky a ktorá navrhovateľke bráni, na rozdiel od odporcu, plnohodnotne sa zamestnať a dosahovať pravidelný mesačný príjem z pracovnej činnosti. Je potrebné zdôrazniť, že odporca v priebehu konania pred súdom prvej inštancie ako aj v samotnom odvolaní akceptoval platenie príspevku na výživu rozvedenej manželky (navrhovateľky), ale len vo výške 50 eur mesačne. Odvolací súd následne posudzoval, či súd prvej inštancie rozhodol správne o určení výšky príspevku na výživu rozvedenej manželky s poukazom na možnosti, schopnosti a majetkové pomery odporcu, pričom odvoláciu námietku odporcu o neprimeranosti priznanej výšky príspevku na rozvedenú manželku vyhodnotil ako dôvodnú. Odporca dosahuje priemerný mesačný príjem vo výške 1.000 eur, čo predstavuje 2,5-násobok príjmu navrhovateľky, ktorá poberá rodičovský príspevok a prídavky na dieťa spolu vo výške 403,60 eur mesačne. V konaní nebolo zistené, že by mal odporca dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav alebo by bol dlhodobu práceneschopný. Na strane odporcu je daná možnosť a schopnosť na výživu navrhovateľky prispievať, keďže neboli preukázané také okolnosti, ktoré by mu v poskytovaní tejto finančnej kompenzácie na zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie na strane jeho bývalej manželky bránili, resp. by ho čo i len obmedzovali. Príjem odporcu je dostačujúci na to, aby z neho navrhovateľke primerane prispieval na výživu rozvedenej manželky za stavu, keď sa navrhovateľka nie vlastnou vinou ocitla v situácii, kedy nie je schopná sama a bez pomoci živiť sa z vlastných zdrojov. Navrhovateľka žiadala o príspevok na výživu vo výške 200 eur mesačne, pričom súd prvej inštancie priznal navrhovateľke príspevok na výživu rozvedenej manželky vo výške 120 eur mesačne. Vzhľadom na zistený skutkový stav odvolací súd považuje za primeranú výšku príspevku na výživu rozvedenej manželky v sume 90 eur mesačne. Je nepochybné, že príjem navrhovateľky vo výške 403,60 eur mesačne v podobe rodičovského príspevku a prídavkov na dieťa nepokryje všetky odôvodnené a nevyhnutné náklady navrhovateľky vyčíslené na necelých 600 eur mesačne, avšak navrhovateľka, ako oprávnená na príspevok na výživu rozvedenej manželky, nemá nárok vo vzťahu k odporcovi (bývalému manželovi) na náhradu všetkých nevyhnutných a životných potrieb a nemá nárok ani na to, aby sa podieľala na vyššej životnej úrovni odporcu, ktorý aktuálne dosahuje vyšší príjem od navrhovateľky, ale navrhovateľka má voči odporcovi len nárok na poskytnutie príspevku, ktorým bude zabezpečená jej primeraná výživa, a to len vzhľadom na možnosti a schopnosti odporcu. Odporca prispieva navrhovateľke na výživu maloletého Q. sumou vo výške 170 eur mesačne, pričom síce ide

o príjem, ktorý by mal byť primárne určený na úhradu potrieb maloletého dieťaťa, na ktoré je toto výživné poskytované a nie na úhradu osobných potrieb navrhovateľky ako rodiča, ale na druhej strane je potrebné prihliadnuť aj na skutočnosť, že vo vyčíslených mesačných nákladoch navrhovateľkou sú obsiahnuté aj mesačné náklady na potraviny a hygienu pre maloletého. V neposlednom rade bolo nevyhnutné prihliadnuť aj na ďalšiu vyživovaciu povinnosť odporcu k jeho maloletej dcére J., s ktorou žije v prenajatom jednoizbovom byte spolu s aktuálnou manželkou. Je v možnostiach a schopnostiach odporcu prispievať navrhovateľke príspevkom na výživu rozvedenej manželky vo výške 90 eur mesačne, príspevok ktorý je primeraný jednak odôvodneným a nevyhnutným potrebám navrhovateľky, tiež možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom odporcu, a hlavne aj samotnému charakteru a účelu tohto inštitútu vyživovacej povinnosti, ktorým je len poskytnutie príspevku na výživu, nie výživného na pokrytie všetkých odôvodnených potrieb. Vzhľadom na uvedené odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že zaviazal odporcu povinnosťou prispievať na výživu rozvedenej manželky vo výške 90 eur mesačne a vo zvyšnej časti návrh navrhovateľky zamietol.

13. S poukazom na zmenu výšky príspevku na výživu rozvedenej manželky (navrhovateľky), bolo nevyhnutné zmeniť aj výšku zameškaného výživného, ktoré súd povoľuje odporcovi splácať navrhovateľke popri bežnom príspevku na výživu. Pri učení príspevku na výživu rozvedenej manželky vo výške 90 eur mesačne od 15.04.2021, zameškané výživné za obdobie od 15.04.2021 do 30.09.2021 predstavovalo sumu vo výške 495 eur, keď za mesiac apríl 2021 vznikla odporcovi povinnosť zaplatiť zameškané výživné len v rozsahu alikvotnej časti za 15 dní, t.j. 45 eur a za obdobie od mája 2021 do septembra 2021 vznikla povinnosť zaplatiť zameškané výživné v celom rozsahu vo výške 450 eur (90 eur x 5 mesiacov).

14. Na základe vyššie uvedených skutočností odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výrokoch II. až V. zmenil podľa § 388 CSP tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia.

15. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len "CMP").

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa CMP.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, príkazom pohľadávky z účtu v banke, príkazom iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa CMP a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.